

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

» вересня 2020 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Моделювання біржового ринку
(назва навчальної дисципліни)

спеціальність	076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (шифр і назва спеціальності)
освітньо-професійна програма	Підприємницька діяльність (назва освітньої програми)
освітній ступінь	магістр (назва освітнього ступеня)
форма навчання	денна (денна, заочна, вечірня)
розробник	Каховська Олена Володимирівна (прізвище, ім'я, по батькові)

Статус дисципліни	Нормативна
Мова викладання	українська
Курс / семестр	1 курс / 2 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	3
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції – 16 год. Практичні заняття – 14 год. Самостійна робота – 60 год.
Форма підсумкового контролю	залік
Контакти кафедри	Кафедра економіки та підприємництва, 10-й поверх висотного корпусу, к. В-1007, тел. +380731831431, https://pgasa.dp.ua/department/ep/
Викладачі	Каховська Олена Володимирівна, д.е.н., проф
Контактна інформація викладача (-ів)	kakhovskaya.olena@365.pgasa.dp.ua kakhovskaya.olena@pgasa.dp.ua
Консультації	Графік консультацій розміщено та актуалізується на сторінці кафедри за посиланням https://pgasa.dp.ua/wpcontent/uploads/2017/07/grafik-konsultatsij-2021n.r.-2semestr.pdf

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення навчальної дисципліни «Моделювання біржового ринку» складена відповідно до освітньої програми підготовки магістрів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність».

Вивчення навчальної дисципліни «Моделювання біржового ринку» є доцільним враховуючи те, що даний ринок має багатофункціональне призначення та створює передумови для ефективнішого функціонування економічної системи. Моделювання біржового ринку дозволить здобувачам розібратися у функціональному впливі біржового ринку на розвиток і становлення економічних відносин як на макро-, так і мікроекономічному рівні держави, у ринкових та державних важелях регулювання. Біржовий ринок, обслуговує потреби товарних та фінансових ринків, являє собою ефективно діючий центр прозорого ціноутворення відповідних товарних та фінансових інструментів. Біржі віддзеркалюють усі процеси, які відбуваються в суспільстві, прямо чи опосередковано впливаючи на економічний стан країни. Рівнем функціонування біржового ринку визначається стан розвитку ринкової економіки.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				II
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30			30
лекції	16			16
лабораторні роботи	-			-
практичні заняття	14			14
Самостійна робота, у т.ч:	60			60
підготовка до аудиторних занять	20			20
підготовка до контрольних заходів	20			20
виконання курсового проекту або роботи				

опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20			20
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю	залік			залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - є отримання знань про функціонування біржового ринку з врахуванням ринкових та державних важелів впливу для формування навичок розробки практичних рекомендацій щодо перерозподілу товарних і фінансових потоків у часі і просторі, трансферту цінних ризиків, що дозволить підвищити конкурентоспроможність учасників біржової торгівлі та їх клієнтів, а також вміти стабілізувати товарні та фінансові ринки.

Завдання дисципліни: оволодіння методами та знати механізми здійснення операційна біржовому ринку; розвиток навичок організації брокерської діяльності, системи операцій виробничо-торгової і фінансової спрямованості, які можна здійснювати на спотовому ринку та ринку деривативів; формування прикладних навичок організувати роботу суб'єктів підприємницької діяльності з біржами та брокерськими конторами, створювати брокерські контори та організувати їх діяльність, моделювати та прогнозувати кон'юнктуру біржового ринку, виконувати фахові функції на біржовому ринку.

Пререквізити дисципліни: економічна діагностика, економічне управління у бізнес-структурах.

Постреквізити дисципліни: комплексний тренінг з моделювання розвитку підприємницької діяльності, переддипломна практика, написання кваліфікаційної роботи.

Компетентності:

інтегральна: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

загальні:

ЗК1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

спеціальні:

СК1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

РН1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

РН2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

РН7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

РН9. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: групові, аудиторні, поза аудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістовних модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Комплексна економічна діагностика підприємства					
1. Теоретико-методичні основи функціонування біржового ринку	10	2			8
2. Законодавчо-правове регулювання біржової діяльності	12	2	2		8
3. Організаційна структура біржі	12	2	2		8
4. Організація і технологія біржової торгівлі	12	2	2		8
5. Електронна технологія біржової торгівлі	12	2	2		8
6. Моделювання діяльності біржового товарного ринку	12	2	2		8
7. Моделювання діяльності біржового ринку фінансових інструментів	10	2	2		6
8. Моделювання біржового ринку деривативів	10	2	2		6
Разом за змістовим модулем 1	60	16	14		60
Виконання курсової роботи					
Підготовка до екзамену					
Усього годин	90	16	14		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Теоретико-методичні основи функціонування біржового ринку	2
2	Законодавчо-правове регулювання біржової діяльності	4
3	Організаційна структура біржі	2
4	Організація і технологія біржової торгівлі	2
5	Електронна технологія біржової торгівлі	2
6	Моделювання діяльності біржового товарного ринку	2
7	Моделювання діяльності біржового ринку фінансових інструментів	2
8	Моделювання біржового ринку деривативів	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Регулювання діяльності товарних бірж в Україні	2
2	Принципи діяльності та організаційна структура біржі	2
3	Організація біржових торгів	2
4	Сучасні системи розвитку електронної біржової торгівлі	2
5	Біржові товари	2
6	Фондові біржи та їх діяльність на біржовому ринку	2
7	Технологія ф'ючерсної торгівлі та хеджування	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Навчальним планом лабораторні роботи не передбачені.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	20
2	Підготовка до контрольних заходів	20
3	Виконання курсового проекту або роботи	
4	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях:	20
	Стратегія економічної безпеки підприємництва	4
	Основні підходи до дослідження економічної безпеки	4
	Класифікаційна система ризиків	4
	Системи страхової відповідальності	4
	Маржа безпеки	4
5	Підготовка до екзамену	
	Усього годин	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методи та засоби діагностики успішності навчання: письмовий; тестування; розв'язування практичних задач; опрацювання теоретичних і практичних завдань, винесених на самостійну роботу.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Управління безпекою та ризиками бізнесу

Максимальна оцінка за змістовий модуль – 100 балів.

Оцінка поточного контролю змістового модуля складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 16 балів. 1 час – 1 бал);
- присутності студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 7 балів.

1 практичне заняття – 1 бал);

- виконання студентом практичного завдання (максимальна кількість балів – 35 балів: 1 виконане практичне завдання в межах одного практичного заняття – 5 балів (за планом – 7 практичних занять): студент в повному обсязі, якісно та правильно виконав завдання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити, де можливо, приклади з наданням фактичного матеріалу - 5 бали; відповідь і висновки до завдання студентом виконані правильно, але стисло і неповно. Завдання виконано без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних. На додаткові питання викладача студент відповідає не в повному обсязі – 3-4 бали; студент виконав завдання не в повному обсязі і з грубими помилками (відсутні: розрахункові формули, одиниці виміру показників, трансформація отриманих математичних розрахунків в економічні логічно побудовані висновки). Правильні висновки за результатами виконання завдання студент робить не самостійно, а лише з урахуванням наведених викладачем запитань. – 2-1 бал; студент не правильно та/або не якісно виконав завдання і допустив грубі помилки при формулюванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахування наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент не відповідає або відповідає з грубими помилкам – 0 балів;

- конспектування розділів програми, які не викладаються на лекціях (максимальна кількість балів 12 балів): надання повного розгорнутого конспекту – 12 балів; якщо у конспекті допущені не принципові помилки, які не спалюють основний зміст матеріалу, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 9-11 балів; якщо у конспекті розкрито

сутність розділу програми, але допущені неправильні тлумачення термінів, класифікацій, студент одержує 5-8 балів; студент не повністю розкрив у конспекті сутність розділу програми, у конспекті допущені грубі помилки (не дотримано логіки викладення матеріалу, помилки в наведеному змісті визначень, наведений зміст конспекту не розкриває його теми – 1-4 бали; якщо повністю відсутня відповідь – 0 балів.

– відповідь на два теоретичні запитання (максимальна кількість 30 балів). За кожну правильну відповідь студент отримує 15 балів.

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання – 15 балів:

– Студент повністю розкрив теоретичне питання, показав вміння логічно і послідовно викладати матеріал, робити висновки, наводити, де можливо, приклади з наданням фактичного матеріалу. На додаткові запитання викладача студент відповідає якісно – 14 -15 балів;

– Відповідь і висновки на теоретичне питання студентом виконані правильно, але стисло і не повно. Матеріал викладено без наведення достатньої кількості прикладів і статистичних даних. На додаткові питання викладача студент відповідає не в повному обсязі - 8-13 балів;

– Студент або стисло розкрив суть теоретичного питання або в не повному обсязі і з грубими помилками (нерозуміння термінів, змісту питання; зміст відповіді не відповідає поставленому питанню). Правильні висновки по теоретичному питанню студент робить не самостійно, а лише з урахуванням наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент самостійно не відповідає або відповідає тільки за допомогою питань-підказок від викладача - 4-7 балів;

– Студент не розкрив суті теоретичного питання і допустив грубі помилки (нерозуміння термінів, змісту питання; зміст відповіді не відповідає поставленому питанню) при формулюванні висновків не тільки при самостійному розгляді питання, але і з урахування наведених викладачем запитань. На додаткові питання викладача студент не відповідає або зміст відповіді не відповідає змісту питання - 1-3 балів;

– Студент зовсім нічого не відповів в межах теоретичного питання ні самостійно ні за допомогою питань- підказок від викладача – 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається за результатами змістового модуля 1.

11. ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика курсу передбачає відповідальність викладача і студента за якість викладення та опанування навчального матеріалу, прозорість оцінювання, дотримання принципів академічної доброчесності. Середовище на заняттях є дружнім та відкритим до конструктивної критики.

Дотримання академічної доброчесності студентами. Студенти академії мають керуватися у своїй діяльності Кодексом академічної доброчесності ПДАБА ПЛПМ 0812-001:2018, яким встановлено загальні моральні принципи та правила етичної поведінки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів; -надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Дотримуємося Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату у ПДАБА. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс

академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

Порядок зарахування пропущених занять відбувається у формі усного опитування (при пропусненні лекції) та виконання індивідуального розрахункового завдання (при пропусненні практичного заняття).

12. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Базилевич В.Д. та ін. Фондовий ринок: підручник. В 2-х кн. Кн. 2. К., 2016. 686 с.
2. Одарченко А.М., Сподар К.В., Лісніченко О.О. Біржова діяльність: опорний конспект лекцій. Х.: ХДУХТ, 2017.
3. Петухова О. М. Інвестування. навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 336 с.
4. Поважний О. С., Орлова Н. С., Свечкіна А. Л. Цінні папери і фондовий ринок : навч. посіб. 2-ге вид., виправл. і допов. Львів : Магнолія 2006, 2012. 360 с.
5. Солодкий М.О. Біржовий ринок: навч. посіб. К.: Аграрна освіта, 2010. 565 с. 95 с.
6. Сохацька О, Роговська-Іщук І., Вінницький С. Фундаментальний та технічний аналіз цін товарних та фінансових ринків. К. Кондор, 20212. 305 с.
7. Сохацька О. та ін. Біржова діяльність. Тернопіль: Економічна думка ТНЕУ, 2014. 655 с.
8. Сохацька О.М. Біржова справа: підручник. 2-ге вид. Тернопіль: Кондор, 2008. 632 с.
9. Черкасова С.В. Ринок цінних паперів і фондова біржа: Навч. посіб. Львів: ЛКА, 2015. 168 с.

Допоміжна

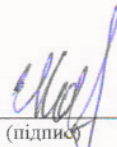
1. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 7.12.2000 р. No 2121-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні : Закон України від 30.10.1996 р. No 448/96-ВР. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
3. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди) : Закон України No 2299-III від 15.03.2001 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
4. Про обіг векселів в Україні : Закон України від 5.04.2001 р. No 2374-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
5. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 р. No 3480-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
6. Rogers J. Hot Commodities: How Anyone Can Invest Profitably in the World's Best Market. Random House Trade Paperbacks; Reprint edition, 2007. 272 p.
7. Джон Дж. Мэрфи. Технический анализ фьючерсных рынков: Теория и практика. Альпина Паблишер. 2019. 610с.
8. Posner E. The Origins of Europe's New Stock Markets. Harvard University Press. 2009. 248 p.
9. Klein L., Dalko V., Wang M. Regulating Competition in Stock Markets: Antitrust Measures to Promote Fairness and Transparency through Investor Protection and Crisis Prevention. John Wiley & Sons, Inc. 2012. 320 p.

13. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Державна служба статистики. <http://www.ukrstat.gov.ua>
2. Законодавча база України <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>
3. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку <https://www.nssmc.gov.ua>
4. НБУ: фінансові ринки <https://bank.gov.ua/ua/markets>

5. Міністерство фінансів <https://mof.gov.ua/uk>
6. Фондова біржа Перспектива <http://fbp.com.ua>
7. ПФТС <https://pfts.ua>
8. Українська біржа <http://www.ux.ua>
9. Фаховий науковий журнал «Фінансові ринки, інституції та ризики» <https://armgpublishing.sumdu.edu.ua/ua/uajournals/uafmir/>

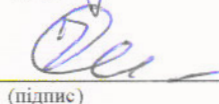
Розробник

(підпис)

_____ (О. В. Каховська)

Гарант освітньої програми

(підпис)

_____ (П. А. Фісуненко)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
економіки та підприємництва
Протокол від «31» серпня 2020 року №1